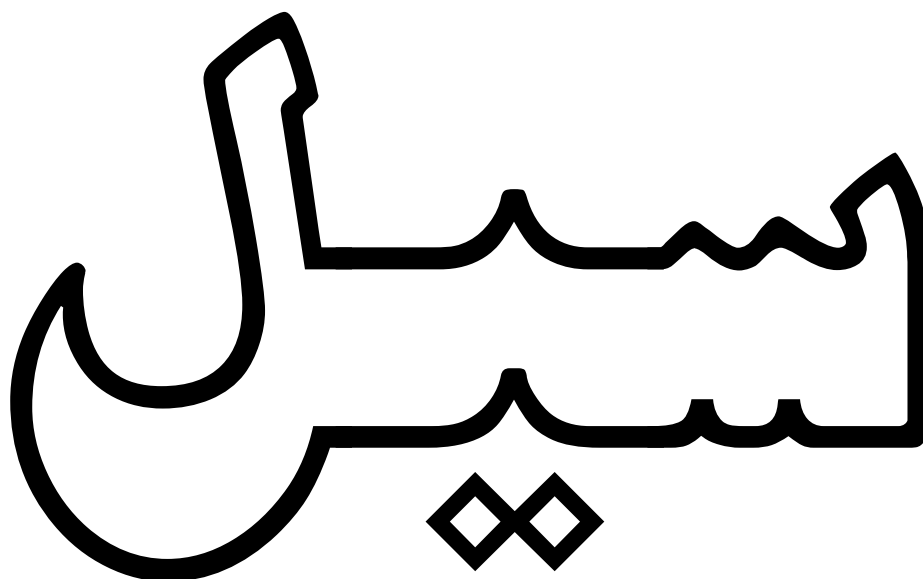

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۸۶۰

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۸۶۰، «سیل» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «سیل» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «سیل» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۸۶۰
ریشه	سیل
تعداد تکرار	۴
تعداد مشتقات	۴
تعداد ریشه مرتبط	۵۴

فهرست مشتقات

۱. اَسَلْنَا (۱) ۲. السَّيْلُ (۱) ۳. سَيْلٌ (۱) ۴. فَسَلَّكَ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اثل (۱)	۱۲. بین (۱)	۲۳. رسل (۱)	۳۴. ضرب (۴)	۴۵. مثل (۴)
۲. اذن (۱)	۱۳. جفء (۲)	۲۴. روح (۲)	۳۵. عذب (۱)	۴۶. مکث (۲)
۳. ارض (۲)	۱۴. جنن (۲)	۲۵. زید (۶)	۳۶. عرض (۱)	۴۷. موه (۲)
۴. اکل (۱)	۱۵. حقق (۲)	۲۶. زیع (۱)	۳۷. عرم (۱)	۴۸. نزل (۲)
۵. الله (۴)	۱۶. حلی (۲)	۲۷. سدر (۱)	۳۸. عمل (۱)	۴۹. نفع (۲)
۶. اله (۴)	۱۷. حمل (۲)	۲۸. سعر (۱)	۳۹. عین (۱)	۵۰. نور (۲)
۷. امر (۱)	۱۸. خمط (۱)	۲۹. سلیمان (۱)	۴۰. غنو (۱)	۵۱. ودی (۲)
۸. انس (۲)	۱۹. ذهب (۲)	۳۰. سمو (۲)	۴۱. قدر (۲)	۵۲. وقد (۲)
۹. بدل (۱)	۲۰. ذوق (۱)	۳۱. سیل (۲)	۴۲. قطر (۱)	۵۳. وله (۴)
۱۰. بطل (۲)	۲۱. ربیب (۱)	۳۲. شهر (۲)	۴۳. قلل (۱)	۵۴. یدی (۱)
۱۱. بغی (۲)	۲۲. ربو (۲)	۳۳. شیء (۱)	۴۴. متع (۲)	

فهرست آیات

۱. {الرعد - ۱۷} أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَهُ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ جَلِيَّةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلَهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
۲. {الرعد - ۱۷} أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَهُ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ جَلِيَّةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلَهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
۳. {سبأ - ۱۴} وَلِلسَّيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ لِإِذْنِ رَبِّهِ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ
۴. {سبأ - ۱۶} فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرْمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثَلٍ وَشَيْءٍ مِّنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ